

KÜLFÖLD

Könyvtábla-terveket keres D. Z. 1537. jelige alatt a Deutsche Kunst und Dekoration, Darmstadtban.

Hollandi bronzárúgyár felvesz ügyes tervezőt. Ajánlatokat ugyanaz a folyóirat közvetíti „E. D. 1556.” jelige alatt.

Üvegfestészeti intézetek keresnek képzett festőt: 1. Hans Müller, Darmstadt. 2. Adolf Schell & Otto Vittali, Offenburg i. Br.

Ékszerterveket egy gyár részére vesz „W. A. 1859.” címen Rudolf Mosse, Wien, I., Seilerstätte 2.

Építész keresnek iparművészeti iskolához tanárnak: Schmieding, polgármester, Dortmund.

Grafikust alkalmaznak tanárnak: Werdemann, iparművészeti iskolai igazgató, Barmen.

Litografust és ügyes reklámrajz-tervezőt keresnek R. P. Gossop, W. H. Smith & Son 55. Fetter Lane London E. C.

Szőnyegterveket vesz H. Markwadtt Cottbus.

Csipketervező jó helyet nyerhet. Ajánlkozni lehet „A. O. S.” jelige alatt Art et Décoration 13. rue La Fayette, Paris.

KÜLFÖLD.

Kiállítások: Liège, Róma, Venezia, Drezda, Páris, Orléans, Haarlem, Bruxelles, Berlin. — Az 1906-iki orsz. német kiállítás Drezdában. — Művészies házak. — Gurlit a modern építészetéről.

Nyári hónapokban a kiállítások jó utascsalogatók. A júliusi s augusztusi tárlatok nem is annyira a művészet és iparművészet újabb eredményeinek bemutatkozásai tehát, mint inkább alkalom a vásár és eszköz az idegenforgalom élénkítésére.

Liègeben a nemzetközi kiállítás november 30-ikáig, Rómában az amatőröké október 31-ig, Velencében a nemzetközi iparművészeti és művészeti tárlat szintén október 31-ig lesz nyitva. Azonkívül láthatók még ugyancsak e nyáron Drezdában nemzetközi grafikus, Párisban a Musée Galliera-ban művészi vasmunkák, Orléansban iparművészeti, Haarlem-

ben gyermekművészeti, Algirban muzulmán, Bruxellesben pedig 1830-ig visszanyúló belga retrospectív kiállítás. Előkészületben van Berlinben Friedmann és Webernél (Königgrätzerstrasse 9) egy legyező-kiállítás, amely október 20-tól november 30-ig lesz látható. Azonkívül a drezdai előmunkálatai is nagyban folynak.

A LIÉGEI VILÁGKIÁLLÍTÁS keretében létesített magyar kiállítás, melynek rendezésében Sztérényi József min. tanácsost, Saxlehner Andor, belga kir. főkonzult, Elek Pál udvari tanácsost, Koperley Dömét, a Magy. kereskedelmi r.-t. cég-vezetőjét és Faragó Ödön áll. felső ipariskolai tanárt illeti az érdem — méltón állja meg helyét.

A magyar kiállítás területe 500 négyszög méter és 13.500 frankba került. A területből azonban mintegy 250 négyszög méter a közlekedő utak céljaira kellett szentelni. A kiállítási tárgyak elhelyezését és általában a szoros rendezési munkákat Faragó Ödön tanár végezte. A kézieladásról a Magyar kereskedelmi r.-t. gondoskodik.

A részvételi költségek nagy részét Saxlehner Andor belga főkonzult a sajátjából fedezi. A résztvevő cégek száma a kisiparosok és műiparosok betudásával 130—140-re tehető.

A résztvevő nagyobb cégek ezek: Zsolnay Miklós, Thék Endre, Gelb M. és Fia cég, Magyar kereskedelmi r.-t. csoportja (mintegy 80 kiállító), Saxlehner András, Brázay Kálmán, Steiner Ármin és Ferenc, Seefehlner és Ballai (uj puszkával), Steinbach Gábor kárpitos, Spiegel építész modern lakásberendezési váll., Tull Victor bőrdíszmű, Bányai Viktor asztalos, Róth Miksa üvegfestő, Braun Testvérek likőr, Bruchsteiner és Fia, Loser János, Révai Oszkár gázkályhák, Neuschloss-féle nasici tanningyár, Magyar fém- és lámpaárúgyár, Fischhof Jenő bőrdíszmű, Simay Lajos műbutor, Budapesti asztalos ipartestület.

A HAARLEMI GYERMEKMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON, mely július hó 15-én nyílt meg, a M. Iparművészeti Társulat nagyobb kollekción művészi gyermekjátékokkal vesz részt, amelyek a társulat közbejöttével készültek. Ugyanerre a kiállításra a székes főváros is küldött több száz gyermekrajzot, amely a sz. főv. elemi iskolák egy részében már bevezetett új irányú rajztanítás eredményeit tüntetik föl.

AZ 1906-IKI DREZDAI országos német iparművészeti kiállítás iránt igen széles-

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK

körü érdeklődés mutatkozik. A sok kül- és belföldi kiállítások még nem törték le a német művészek és iparosok kedvét. Az eddigi jelentkezésekből máris kitűnt, hogy az eredetileg tervezett kiállítási helyiség szűk lesz. Úgy hogy még egy külön pavillont építenek maguknak a drezdai kiállítók, amelyben legalább 25 intérieur elfér. Ennek művészi installációját Wilhelm Kreis vállalta el.

Párisban minden évben az új HÁZAK HOMLOKZATAIT egy bizottság átvizsgálja s a legművésziesebbeknek tervezőit külön is megjutalmazza. Most kerültek kiosztásra az 1904-ben épült házak jutalomdíjai, amelyekben Natanson, Friese, Sibien, Valvein, Klein és Goujon részesültek.

Szóval a gyakorlat már a kőműves, asztalos és ács házépítő működését is a modern művészet vezetésére bízta. Ez elől a theoria sem térhet ki. Újabban Gurli, a híres építésztanár, maga szállt síkra A MODERN ÉPÍTÉSZET mellett, egyben pálcát tör a régi stílusokban építők fölött. Szerinte az elmúlt idők ízlésének felhasználása szegénységi bizonyítvány, a megholt stílus nem egyéb, mint a gondolatok bőségével nem dicsekvő építésszek segédeszköze. Az anyag formálása és felhasználása nem történhetik iskolai recept szerint. Mert a stílus nem törvény! Szabály is csak egy van s az nem más, mint hogy az ízlés változása örökös. A változási törvény alapján pl. azok a vasépületek, amelyek egykor rútak voltak, megszépültek. Megszépültek anélkül, hogy megváltoztak volna, mert az ízlés, vagy mondjuk előkelőbbben: a szépség iránt táplált követelmények megváltoztak. A mai művészet meg esetleg 30 év múlva rútnak fog tetszeni. Szóval, kár előre és hátra tekintgetni, alkossunk úgy, hogy magunknak tessék! Másfél évszázaddal ezelőtt kevésbé „müörténetiesen“ építettek mint manapság. Tanulmányozták ugyan a régi mesterek alkotásait, az oszloprendeket a kisújjukban hordták, de mégis minden „stílusérzék“ nélkül építettek, nem volt erre szükség, sőt nem is ismerték, mert pillanatig sem kételkedtek benne, hogy a művésznak saját lelke, saját ízlése szerint kell dolgoznia. Még akkoriban nem születtek meg azok, akik más, elmúlt idők vagy más művészek „szellemében“ alkottak. A maga korát ki sem tagadhatja meg, tehát most sem. Ha csak nem akar úgy járni, mint Münchhausen báró boldogult szolgálja, akinek

feje egy erőteljes pofontól megfordult: s mikor előre akar menni, akkor is hátra néz. Haladása így természetesen örökös csetlés-botlás lesz.

Ez ugyan az építészetnek van mondva, de az iparművészet is érthet belőle.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1905. évi május hó 3-án ülést tartott Szalay Imre elnöke alatt. Jelen voltak Árkay Aladár, Bachruch Károly, Ballai Lajos, Beck Dénes, Gaul Károly, Gelléri Mór, Gerster Kálmán, Maróti Géza, Morelli Gusztáv, Nádler Róbert, Róth Miksa, Simay Lajos, Telcs Ede, Vig Albert választmányi tagok, Györgyi Kálmán főtítkár.

A jegyzőkönyvet vezeti Szécsén Ferenc másodtitkár.

Elnök megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Bachruch Károly vál. tagot. Jelenti, hogy elmaradásukat kimentették Alpár Ignác alelnök, Faragó Ödön, Fittler Kamill, Giergl Kálmán, K. Körösi Albert, Pap Henrik és Radisics Jenő választmányi tagok.

A választmány a kiállítási bizottság további kiegészítését határozza el és a bizottságba tagokul Dr. Czakó Elemér, Gyalus László, Maróti Géza és Pap Henrik urakat kéri fel.

A Czigler Győző halálával megüresedett végrehajtó-bizottsági elnöki tisztségre a választmány egyhangulag Péterffy Lajos választmányi tagot választja meg, akinek helyét a végrehajtó-bizottságban Ágotai Lajos vál. taggal tölti be. A nevezettek megválasztásukról értesítendőök és a tisztség elfogadására felkérendők.

Főtítkár jelenti, hogy özv. Kiss Gyuláné sz. Czigler Paula, megköszönte a Czigler Győző halála alkalmából hozzá intézett részvétiratot. Tudomásul szolgál.

Az ugyanebből az alkalomból különböző testületektől a társulathoz érkezett részvétiratok köszönettel tudomásul vétetnek.

Főtítkár jelenti, hogy a székesfőváros a folyó évre 4000 korona segélyt utalványozott a társulatnak. Köszönettel tudomásul vétetik.

Főtítkár bemutatja a Magyar Védő-Egyesület átiratát, amelyben igazgatóságá-